Poštnina plačana v gotovini.

Leto LXIX., št. 23 Ljubljana, sreda 29. januarja 1936. Cena Din 1.-

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst á Din 2, do 100 vrst á Din 2.50, od 100 do 300 vrst á Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knaflјeva ulica štev. 5. Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

NOVO POSREDOVANJE VATIKANA

Vatikansko glasilo poveličuje italijanske zmage nad Abesinci in se ogreva za izpolnitev italijanskih zahtev

Rim, 29. januarja. r. Najnovojši načrt za ureditev italijansko-abesinskega spora, o katerem pravijo, da izvira iz Vatikana, je zbudil v vseh tukajšnjih političnih krogih veliko pozornost. O njem pravi današnji »Osservatore Romano«, da bi bilo mnogo bolje, če bi se državniki pogajali o mirni ureditvi spora v vzhodni Afriki, kakor pa se zatekali k staremu sistemu vojaških zvez. Prav sedaj je dana možnost, da se s srečnim načrtom mirno uredi spor, ki bi se lahko razširil iz Afrike tudi na Evropo.

Vsekakor bi moral biti načrt tak, da bi bil sprejemljiv nele za obe sporni stranki, nego tudi za ostale evropske države, ki so v sporu neposredno prizadete. Položaj je sedaj mnogo bolj jasen kakor je bil še pred kratkim in sicer zaradi jasnih vojaških uspehov Italije, zaradi nove nevarnosti, ki se je pojavila glede na lokarnski pakt in zaradi imenovanja Flandina za francoskega zunanjega ministra. Flandin je znan po svojih simpatijah do Anglije, toda ne sme se pozabiti, da je Laval kot zunanji minister v vladi, ki ji je načeloval baš Flandin v Rimu, sklenil italijansko-francosko pogodbo in vodil tudi pogajanja v Stresi. Vatikanski načrt podrobno sicer še ni znan, toda glede na navedene ugotovitve vatikanskega glasila ne more biti dvoma, da določa gotovo izpolnitev zahtev Italije ne glede na to, da je prekršila pakt Društva in napadla Abesinijo.

Kaj pravijo Francozi

Pariz, 29. januarja. r. »Oeuvre« poudarja, da se sedanji razgovori med angleškimi in francoskimi državniki v Londonu nanašajo na nemško zahtevo po ukinitvi določb lokarnske pogodbe o demilitarizaciji Porenja, na angleškem željo, da se Nemčija povabi na pomorsko razorožitveno konferenco in na francosko posojilo v Angliji.

O prvih dveh vprašanjih pravi list: V Londonu je izzvala nemška zahteva po delni ukinitvi lokarnske pogodbe precejšnjo pozornost, dasi je nemški poslanik Hösch na merodajnem mestu izjavil, da nemška vojska ne namerava zasesti Porenja. Kljub temu si francosko zunanje ministrstvo prizadeva, da bi Anglija, Belgija in Francija zavzeli skupno stališče. Eden pa je mnenja, da pred likvidacijo italijansko-abesinskega spora o takih pogajanjih ne more biti govora. Vprašanje je le, ali bo mogoče vzhodno-afriški spor ob pravem času likvidirati.

Eden pa je sprožil vprašanje nemškega sodelovanja na pomorski razorožitveni konferenci in se pri tem postavil na stališče, da bi bilo mogoče spraviti angleško-nemški pomorski sporazum, po katerem ima Nemčija pravico do vojne mornarice v moči 35 odstotkov tonaže vsega angleškega vojnega brodovja, v okvir splošne pomorske razorožitvene konference. Vsekakor bi se s tem uredilo vprašanje nemškega sodelovanja in odpravilo eno izmed francosko-nemških nasprotstev.

Italijanski komentarji

Rim, 29. januarja. r. Fašistični tisk kaže mnogo zanimanja za politične razgovore v Londonu. Listi poudarjajo, da bo mišljenje novega angleškega vladarja gotovo odločilno vplivalo na politiko angleške vlade, vendar pa se za sedaj o njem še ne more ničesar jasnega reči. Potrebna je velika opreznost, ker gre za kočljivo stvar. Zanimivo je, da so v London skoraj vse evropske pa tudi druge države poslale svoje zunanje ministre. Spioh imajo vse delegacije, ki so prišle na pogreb pokojnega angleškega vladarja Jurija V. izraziti politični značaj, izvzemši seveda Italijane. Glede na to je že prišlo do intenzivnih razgovorov med člani angleške vlade in raznimi tujimi suvereni in ministri. Posebnega pomena pa je bil v tem pogledu banket, ki ga je angleški kralj priredil snoči v Buckinghamski palači suverenom in ministrom evropskih in drugih držav. Odgovorni ministri so to priliko izrabili za medsebojne razgovore. Razgovorov so se udeležili poleg Edena, Flandin, Neurath, Van Zeeland, Beck, Litvinov, Titulescu, Ruždi Aras in drugi.

Bolniška blagajna samostojnih trgovcev

Sinoči je bil ustanovni občni zbor te važne socijalne ustanove

Ljubljana, 29. januarja

V dvorani Trgovskega doma se je vršil snoči ustanovni občni zbor Bolniške blagajne samostojnih trgovcev, za katerega je vladalo že dolgo veliko zanimanje. Udeležba sama je to pokazala, saj je bila dvorana skoraj nabito polna. Poleg drugih so se udeležili ustanovnega občnega zbora tudi predsednik zbornice za TOI g. Ivan Jelačin, tajnik dr. Pless, ravnatelj Trgovskega bolniškega društva, predsednik trgovskih gremijev, g. Soss in tajnik Šmuc, ter tajnik Združenja trgovcev g. Kosem, zastopnik združenja trgovskih potnikov g. Krek, in drugi, ki jih je predsednik pripravljalnega odbora g. Albin Smrkolj uvodoma toplo pozdravil. V svojem nadaljnjem poročilu je g. predsednik izvajal:

Ko smo pri ustanovitvi bolniške blagajne, je prav če pogledamo nekoliko nazaj na prvo razvojno dobo po ustanovitvi te socijalne ustanove. Že pred sedmimi leti se je sestavil pripravljalni odbor za bolniško društvo trgovcev pri Gremiju trgovcev v Ljubljani pod predsedstvom g. Josipa J. Kavčiča. Odbor je poslal na članstvo okrožnico s pozivom, ki izjavi za pristop poudarjajo potrebo vzajemne pomoči. Žal pa je bil tistikrat odziv tako malenkosten, da se je od 1500 članov gremija prijavilo samo 76 članov. To število izpričuje, da si članstvo takrat ni bilo v svesti velike važnosti take vzajemne pomoči. Navzlic temu pa misel po ustanovitvi bolniške blagajne ni zamrla. Delalo se je naprej in ko je leta 1932. stopil v veljavo novi obrtni zakon, kjer se v § 384 predvideva obligatorno bolniško zavarovanje je Združenje trgovcev zopet razposlalo tozadevno okrožnico na članstvo, ki se je na občnem zboru Združenja načelno izreklo za obligatno bolniško zavarovanje. Zveza trgovskih združenj za dravsko banovino je zopet pričela akcijo za socialno zavarovanje in dosegla pri Združenjih dravske banovine pristanek in izjavo za izvedbo obligatornega bolniškega zavarovanja.

Ker pa bi po obrtnem zakonu zamoglo priti do ustanovitve šele po izdanju pravilnika od strani ministrstva trgovine in industrije v sporazumu z minstrstvom za socialno politiko, je Zveza sama izdelala tak okvirni pravilnik ob sodelovanju strokovnjakov, ter ga predložila ministrstvu. Trgovstvo je čakalo na rešitev skoraj tri leta, toda zaman. Potreba po socialnem zavarovanju pa je bila čedalje večja. Združenje je ustanovilo radi tega socialni odsek, ki si je osvojil idejo samopomoči po znanem pregovoru: Pomagaj si sam in bog ti bo pomagal. Stojimo pred uresničenjem velike in plemenite ideje, izdelano je ogrodje zavarovanja, duša tega zavarovanja pa ste trgovci sami.

Besedo je povzel g. Ivan Bahovec, ki je prečital pravila in jih raztolmačil. Vnela se je precej živahna debata, posebno glede § 15 pravil, ki govori o tem, kam naj se nalaga denar. Slednjič je bil podan predlog, da se sme denar nalagati samo v domače regulativne hranilnice, nakar so bila pravila soglasno sprejeta.

Tudi volitve so pokazale skoroda enotno voljo Združenega trgovstva, ter je bil izvoljen naslednji odbor: Smrkolj Albin, Verbič Anton, Bahovec Ivan, Laznik Viljem, Škerbec Franjo, Bogotaj Ivan, Pezdir Ivan, Kamenšek Franjo, Krivic Ivan, Golob Roman; namestniki: Žilih Josip, Zlender Anton, Čeponja Janko, Souvan ml., Šober Viktor, Mravljak Fran, Robežnik Avgust, Agnola Anton, Sedlar Ivan, Vodnik Viktor.

Nadzorni odbor: Železnikar Ivan, Fabiani Pavel, Vidmar Stane, Soss Karel, Florjančič Stanko; namestniki: Fridrich Aleksander, Naglas Viktor, Češnik Milan, Knez Tomo, Kette Josip.

Občni zbor ki je potekal mestoma zelo živahno, vendar disciplinirano je bil zaključen po 22.

Abesinci se zatekajo zopet k gverilski vojni

V manjših oddelkih neprestano vznemirjajo italijanske čete in se izogibajo večjih borb

London, 29. jan. AA. Reuter poroča: Na severni fronti se je zopet začela gverilska vojna posebno v sektorju Makale. Na jugu general Graziani izkorišča svojo zmago na reki Ganale Doria.

Reuterjev dopisnik poroča iz Desijeja, da so po vesteh, ki so prispele tja iz abesinskega vira, abesinski vojaki v bitki pri Makali pokazali svojo veliko sposobnost in znanje v četniškem boju, ko so vsako noč nenadoma napadali najbolj občutljive točke sovražnikove. Ob tej priliki so abesinski vojaki klali Italijane med spanjem, nato so se pa zopet v največji tihoti umaknili. Dedjasmač Teka je ponoči s 25 vojaki prodrl skozi italijansko črto pri Akebi in iznenadil italijansko četo, ubil 10 Italijanov in pet ranil ter vzel kot plen 26 pušk. Dva ranjena Abesinca so morali pustiti, ker so Italijani prehitro dobili pomoč.

Poglavar Negac, ki je vršil patrolno službo ob cesti v Aduo je iznenadil manjši oddelek Italijanov. Italijanski vojaki so pobegnil. Pet oficirjev je bilo ujetih.

Dedžasmač Saulio je imel spopade z oddelkom 300 eritrejskih italijanskih vojakov, ki so hoteli vdreti v pokrajino Tembijen. Ob tej priliki so ubili Abesinci italijanskega kapetana in pet askarov, ostali vojaki pa so pobegnili in so pustili vse orožje in hrano na bojišču.

Reuterjev dopisnik poroča iz Makale, da hoče ras Sejum prodreti skozi glavno črto italijanskih čet med Makalo in Aduo in tako presekati italijanske zveze. To njegovo namero je hotel maršal Badoglio preprečiti in tako je prišlo do bitke v Tembijenu. Po enodnevni bitki z askari in črnimi srajcami so se Abesinci morali umakniti na višine pri Zeabnkerkate, kjer so pustili tisoč mrtvih na bojišču. Italijani so imeli nad 700 mrtvih in ranjenih.

Reuterjev dopisnik poroča iz Hararja, da so tam na glavnem trgu včeraj dopoldne prečitali ukaz abesinske vlade, v katerem se prebivalstvo poziva, da naj vlado podpira z denarjem in molitvami.

Reuterjev dopisnik poroča iz Negelije, da se nadaljujejo borbe med italijanskimi oddelki, ki pode sovražnika z raznimi manjšimi oddelki rasa Deste. Nekateri oddelki rasa Deste se obupno trudijo, da bi prišli do reke Daua Parma, da bi se oskrbeli z vodo in živežem. Kolona, ki tvori levo krilo italijanske armade in kateri poveljuje general Agostini je že prišla do Malkamurija, 260 km od Dola na reki Dauaparma. Med napredovanjem je ta kolona imela 2 spopada z Abesinci. 550 Abesincev je obležalo mrtvih na bojišču. Italijani računajo, da je v teku poslednjih borb izgubil polovico svojih vojakov. Položaj ostalega dela armade rasa Deste je v nevarnosti, ker je ta vojska potisnjena v severni smeri za nizko grmovje, kjer primankuje živeža in vode. Italijanska pehota, ki sledi italijanski motorizirani koloni vzdolž reke Ganale Doria je zasedla Bander in upa, da bo kmalu doletela abesinske čete, ki se umikajo. Tretja italijanska kolona napreduje vzdolž reke Gestroda, ki čisti desni bok Italijanov. Ta kolona dosedaj še ni naletela na sovražnika.

Italijani imajo petroleja dovolj

Kapstadt, 29. jan. AA. Reuter poroča: V teku zadnjih 14 dni je prispelo nad 6000 ton benzina v južnoafriška pristanišča. Benzin je namenjen za Eritrejo. Benzin prevažajo norveške petrolejske ladje. Ta količina zadostuje, da lahko 100 letal 12 mesecev leta dnevno po 300 milj.

Senator Borrah — kandidat za naslednika Roosevelta?

Newyork, 29. januarja. AA. Havas poroča: Senator g. Borah je imel snoči govor v zvezi z letošnjimi volitvami novega predsednika. V tem svojem govoru je med drugim rekel, da bi zunanja politika USA morala končno prekiniti s smernicami, ki dopuščajo možnost, da bi USA bile potegnjene v spore med drugimi državami. Posebno se mora braniti USA strogo vzdrževati vsakega vmešavanja v evropske odnošaje. V času, ko je nastala svetovna vojna, je v Evropi obstojal cel sistem tajnih pogodb. Društvo narodov nima nobene druge naloge, kot da zdrži skupaj krpo, ki se imenuje evropska politika.

Na tem shodu senatorja Boraha je prišlo do incidenta. Skupina črncev je zelo bučno protestirala proti stališču, ki ga je zavzel senator Borah proti predlogu zakona o pobijanju linčanja.

Snočnji govor senatorja Boraha v Brooklinu se tolmači kot nov predznak bodoče kandidature senatorja Boraha za predsednika USA. Levo krilo republikanske stranke že sedaj živo dela na to, da bi bil na kongresu republikanske stranke Borah imenovan za republikanskega predsedniškega kandidata.

Zubkov umrl

Pariz, 29. jan. AA. Havas poroča iz Luksemburga, da je tam umrl Aleksander Zubkov v starosti 35 let. Zubkov je bil oženjen s princeso Viktorijo prusko, sestro bivšega nemškega cesarja Viljema.

Sestanek finančnega odbora

Beograd, 29. januarja. p. Danes popoldne ob 16. se zopet sestane finančni odbor Narodne skupščine. Začel bo načelno debato o državnem proračunu za 1936/37. Debato bo z dodatki in pojasnili k svojemu pismenemu, v listih že objavljenem ekspozeju otvoril finančni minister g. Dušan Letica.

Za sejo finančnega odbora vlada v javnosti veliko zanimanje, ker so ob zadnjem njegovem sestanku oni člani odbora, ki pripadajo vladni večini, zapustili sejo, tako da si je opozicija izvolila predsednika in podpredsednika iz svojih vrst. Vsi zato z napetostjo pričakujejo, kako se bo nadalje razvijalo delo v tem odboru.

Nov mestni svet v Banjaluki

Banjaluka, 29. januarja. o. Po dolgih pogajanjih med tukajšnjimi zastopniki JRZ je bil imenovan nov odbor v Banjaluki. Za predsednika občine je bil imenovan bivši župan in industrijalec Hamdija Afgan. V novem občinskem svetu je 9 pristašev dr. Spaha, 6 pristašev dr. Stojadinovića in 1 zastopnik židov.

Smučarske tekme Male antante na Pokljuki

Beograd, 29. januarja. p. General Vojin Maksimović, predsednik odbora za prireditev vojaških smučarskih tekem Male antante na Pokljuki je snoči odpotoval na Gorenjsko v svrho definitivne organizacije tekmovanj.

Vremenska poročila

z dne 29. januarja

Bistrica - Boh. jezero po stanju danes: —2 C, pooblačilo se je, mirno, snega v dolini ni.

Bled - Jezero po stanju danes: —2 C, pooblačilo se je, mirno, snega v dolini ni.

Pokljuka po stanju 28. jan.: —1 C, oblačno, 80 cm srenja. Smuka dobra. Skakalnica uporabna.

Kranjska gora - Rateče po stanju danes: —6 C, barometer stoji mirno, pooblačilo se je, mirno, 20 cm srenja.

Vršič, Krnica, Tamar po stanju danes: 40 cm srenja.

Kolce po stanju 28. jan.: —2 C, na 90 cm podlagi 10 cm novega snega, smuka dobra.

Planica, dom SK Ilirije: —5 C, 50 cm sreža, solnčno, smuka dobra.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza

(Devize z vštevo premijo 28.5%)

Amsterdam 2970.29 — 2984.88, Berlin 1756.08 — 1769.95, Bruselj 737.39 — 742.46, Curih 1424.22 — 1431.29, London 216.02 — 218.07, New York 4301.10 — 4337.42, Pariz 288.85 — 290.29, Praga 181.33 — 182.44, Avst. šiling v privat. kliringu 9.25 — 9.35.

Inozemska borza

Curih, 29. januarja. Beograd 7.—, Pariz 20.28, London 15.20, New York 304.50, Bruselj 51.82, Milan 24.50, Madrid 42.03, Amsterdam 208.55, Berlin 123.65, Dunaj 57.—, Praga 12.74, Varšava 57.95, Bukarešta 2.50.

Mahrova hiša je gorela

Požar je nastal dopoldne in povzročil je precejšnjo škodo

Ljubljana, 29. januarja.

Danes okrog 11.30 je nastal nevaren ogenj sredi mesta. Goreti je začelo na podstrešju bivše Mahrove hiše na Krekovem trgu, ki je zdaj last Slovenske banke. Ob 11.16 je pritekel na gasilski urad delavec Franc Matjašič in obvestil gasilce, da se iz podstrešja Mahrove hiše močno kadi. Takoj so pohiteli tja poklicni gasilci z motorno brizgalno, Magirus lestvo in vsem potrebnim orodjem. Bil je pa tudi že skrajni čas, kajti na podstrešju hiše je divjal hud ogenj.

Na podstrešju stanujejo Vojanovičevi, Turkovi in Sušnikovi in tam so tudi drvarnice, polne drv in premoga. Vojanovičevih in Turkovih ni bilo doma, pač pa Sušnikovi. Kmalu po 11 so začutili močan smrad po žganem in kmalu so videli, da je podstrešje zavito v gost dim. Imeli so samo še toliko časa, da so zbežali, kajti takoj je plamen že objel del podstrešja.

Gasilci so prislonili veliko lestev in napeljali po nji cev na podstrešje, prav tako prostovoljni drugo lestev, obenem so pa napeljali dve cevi skozi vežo po stopnicah prav gori do podstrešja in kmalu so vse štiri cevi bruhale močne curke vode na goreče podstrešje. Ogenj je divjal z nezmanjšano silo, vendar se je že okrog poldne posrečilo, da so ga deloma omejili. Seveda je škoda zelo velika, ker je del podstrešja uničen in menda tudi nekatera stanovanja, a Kopačevim v III. nadstropju je tekla voda v stanovanje in tudi povzročila precej škode. Pri Kopačevih leži doma na smrt bolna mati in zato je bil nje položaj še bolj obupen.

Ogenj sta naznanila dva strela z ljubljanskega gradu in sta seveda zvabila na Krakov trg mnogo ljudi, ki z zanimanjem opazujejo gorečo hišo, iz katere se vale veliki oblaki dima na vse strani. Tramvajski promet je bil prekinjen in se vrši s prestopanjem.

Velik požar v Dravljah

Davi okrog 1.30 zjutraj je izbruhnil v Dravljah velik ogenj v gospodarskem poslopju posestnika Ivana Peterce. Goreti je začel skedenj, kjer so bile nakopičene velike zaloge sena in slame. Ogenj se je razširil tudi na hlev in v veliki nevarnosti je bila blizu stoječa stanovanjska hiša. Na pomoč so prihiteli najprej domači gasilci, nato pa še gasilci iz Zgornje in Spodnje Šiške, poklicni gasilci iz Ljubljane z motorko pod vodstvom podpoveljnika Ogrina ter prostovoljni gasilci z motorno brizgalno in agregatom pod vodstvom poveljnika Pristovška. Združenim naporom gasilcev se je po večurnem gašenju posrečilo ogenj omejiti ter preprečiti večjo nesrečo.

Hlev in skedenj sta pogorela do tal. Zgorelo je tudi okoli 7000 kg sena, poleg tega pa mnogo poljskega orodja, dočim so živino še pravočasno rešili. Škodo cene na okrog 80.000 Din, Peterca pa je bil zavarovan za 60.000 Din. Kako je ogenj nastal, ni znano, sodijo pa, da ga je zanetila zločinska roka.

Kratka deklaracija francoske vlade

Pariz, 29. jan. AA. Havas poroča: Ministrski predsednik je danes popoldne izdelal vladno deklaracijo. V četrtek jo bo prebral v parlamentu, Delbos pa v senatu. Deklaracija bo relativno kratka in bo obsegala vsega tri strani, napisane na pisalnem stroju. V njej bo posebno močno naglašeno, da hoče Francija braniti frank ter red in mir v državi.

Požar v otroški bolnici

Newyork, 29. januarja. AA. V otroškem oddelku bolnišnice za tuberkulozne v Malbernu je ponoči nastal požar, ko so vsi bolniki spali. Neka bolničarka, ki je na ulici opazila požar, je postavila svoje življenje na kocko in je rešila 17 otrok. Dva otroka sta zgorela. Ena bolničarka in več otrok je hudo ranjenih. Zaradi silnega mraza požara niso mogli pogasiti.

Darujte slinglijski dinar!

Kaj je z občinskim odborom v Kamniku?

V času, ko bi se morala reševati važna gospodarska vprašanja, se tira odbor v načelne borbe za svoje ustavne pravice

Kamnik, 28. januarja

Zoper bansko odločbo, s katero je bil občinski odbor razrešen, se niso pritožili vsi razrešeni odborniki. Občina in nadzorna oblast se sedaj prepirata, ali smejo odborniki, ki se niso pritožili, ostati na svojih položajih do pravomočnosti banske odločbe. Nadzorna oblast pravi, da je glede teh odbornikov banska odločba že pravomočna, da so ti odborniki dokončno razrešeni in ne smejo več opravljati odborniških poslov. Zato je dala občini nalog, da dopolni odbor z namestniki in ji predloži listo novega odbora. Zoper to se je občina pritožila. Ona pravi, da pritožba celo enega samega člana zadržuje pravomočnost odločbe v prilog vsemu odboru. Zlasti pa naglaša, da se je zoper razrešenje pritožila tudi ona sama kot predstavnica vseh občanov in za vse razrešene člane. Končno je povdarila, da nadzorna oblast (sresko načelstvo) niti pristojna, da proglasi odločbo g. bana za izvršno.

O tem načelnem nasprotju smo morali malo več napisati, da bodo čitatelji bolje razumeli sledeče dogodke.

S tem v zvezi se moramo pečati z ostavkami občinskih odbornikov gg. dr. Vidica, Stergarja in Mächtiga. Na prijavo g. Mächtiga je banska uprava odredila revizijo. Revizorja sta bila zaposlena na občini skoraj ves mesec november. Po odhodu revizorjev se je po Kamniku šušljalo in vedlo glasneje govorilo, da sedaj pride razpust, jutri ali pojutrišnjem, da je že na občini itd. Pametni občani so take govorice zavračali, češ, da revizija ni našla nič takšnega, da bi se mogel občinski odbor razpustiti. Te optimiste je neprijetno zadela vest, da so zgoraj imenovani trije občinski odborniki dne 18. 12. 1935. istočasno in z dobesedno enakimi vlogami podali ostavko na svoja mesta. Po jasnem predpisu zakona o občinah odloča o takih ostavkah v prvi instanci občinski odbor. Ostavke pa so bile vložene pri nadzorni oblasti (sreskem načelstvu, drugi instanci). Ta pa ni vložnikov zavrnila in jih napotila na pristojno mesto; tudi na vloženih ostavki odstopila občini v pristojno rešitev, marveč je z odlokom od istega dne ostavke sprejela in vse tri prosilce razrešila funkcij občinskih odbornikov. Občino pa je o tem izvršenem dejstvu kratkomalo obvestila. Občina ni bila tiha in je zaprosila, da ji nadzorna oblast odstopi spise v redno prvoinstančno postopanje. Sedaj pa je že ves Kamnik videl in vedel, kaj pride. Zato razrešenje, ki je bilo izrečeno z odločbo g. bana z dne 31. 12. 1935. ni nikogar presenetilo.

Razrešeni so bili predsednik občine, vsi člani uprave in odbora razen zgoraj imenovanih treh odbornikov, ki so tik pred razrešenjem vsega občinskega odbora podali ostavko, ki so bile takoj sprejete. Banska uprava sicer ni izrecno razrešila vega občinskega odbora, temveč dejanski je ona razrešila vse člane odbora, ki so formalno in stvarno še bili njegovi člani, češ, da je ves odbor odgovoren za nerednosti.

Čitatelji bodo sedaj razumeli, zakaj je kamniška javnost na mah posvetila vso svojo pozornost ostavkam treh nerazrešenih odbornikov. Nadzorna oblast na zakonito zahtevo občine, da se ji odstopijo ostavke v redno pravoinstančno postopanje, ni reagirala. Zato je občina vložila formalno predstavko in pritožbo na bana. Predstavki je sresko načelstvo ugodilo in razveljavilo svoj odlok, s katerim je sprejelo ostavko in razrešilo imenovane tri odbornike njihovih funkcij. Odstopilo je spise občini v redno prvoinstančno postopanje. Hkrati pa je kot nadzorna oblast občini naložilo, da mora v treh dneh sklicati izredno sejo občinskega odbora z edinim dnevnim redom: Razprava in sklepanje o teh ostavkah. Istočasno je dostavilo občini v početku tega članka omenjeni nalog, da se mora sklicati na sejo občinski odbor v novi sestavi, to je brez razrešenih odbornikov, ki se niso pritožili zoper razrešitveno odločbo, temveč se morajo poklicati njihovi namestniki. Zoper to odredbo se je občina pritožila na g. bana. Ugodila pa je občina v zakonu utemeljeni zahtevi nadzorne oblasti in je sklicala izredno sejo občinskega odbora na 25. t. m. z navedenim dnevnim redom. Sklicanje seje je predpisno prijavila nadzorni oblasti in dostavila, da se vabi na sejo razrešeni občinski odbor brez namestnikov in se jsklicevala na vloženo pritožbo na g. bana, katera še ni rešena.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM v ŠIŠKI (Telefon 33-87)

Devica Orleanska

Veličastno.
Pretresljivo. Monumentalno.
Angela Zalokar, Gustav Gründgens.

V dopolnilo Foxov zvočni tednik.

Predstave v sredo in četrtek ob 7. in 9. uri.

V petek komedija:
POZABI NA VSE SKRBI.
Vstopnina Din 3.

V soboto:
STARI IN MLADI KRALJ.

Tik pred sejo je nadzorna oblast dostavila predsedniku občine in članom uprave dodatni odlok, s katerim dopolni svoj prvi odlok tako, da je banska uprava kot pristojno oblastvo proglasila razrešitveno odločbo za izvršno glede onih odbornikov, kateri se zoper njeno odločbo niso pritožili Zadnjo besedo bo seveda imelo upravno sodišče. Predsednik občine je odredil, da se seja ne vrši.

Kolobocija je večja iz dneva v dan. Občani se vprašujejo, kaj bo z rednimi občinskimi posli. Kje je delo za proračun? Bremena so že pretežka in upali so na vsaj delno razbremenitev. Baš sedaj pa se občina tira v načelne borbe za svoje ustanove pravice. Pa še nekaj vprašujejo meščani: občinski odbor ima sedaj razrešene člane, ki so se pritožili, razrešene člane, ki se niso pritožili, nerazrešene člane, ki so podali ostavko in še namestnike, o katerih ena stran trdi, da so odborniki, druga pa da niso. Zato meščani po pravici vprašujejo: Ali je občinski odbor v Kamniku razrešen ali ni? Edini nesporni odborniki so tisti trije, ki so se prvi hoteli rešiti tega težkega in nehvaležnega bremena. — Če bo treba, se zopet oglasimo.

Dražba kož divjačine

Ljubljana, 29. januarja.

Kljub temu, da je letošnja mila zima za kvaliteto krzna nepovoljna, so vendar bile kože primeroma prav dobre, kar je pripisovati snegu, ki je zapadel v decembru. Blaga ni veliko na trgu, saj je lov roparic brez snega težak.

Zanimanje za krzno je bilo večje kot lansko leto. Tudi inozemstvo letos še ni prenatrpano z blagom. Na licitaciji izdraženo blago je šlo večinoma v Nemčijo, pa tudi v Avstrijo, Italijo, Č.S.R., Poljsko in Francijo.

Cene krznu so napram onim lanskega leta znatno poskočile. Za prvovrstno blago so bile dosežene sledeče cene, v oklepaju so naznačene cene lanskoletne licitacije v januarju:

Lisice gorske 128—170 (124—150), lisice poljske 122—135 (120), lisice posebne komadi 200 (180), kune zlatice 690—850 (500—620), kune zlatice posebni komadi 900, kune belice 500—600 (450—520), dihurji 80—100 (60—90), Polhi 2 (brez zanimanja), bele podlasice 20, divje mačke 70 (brez zanimanja), vidre 300—340 (380) veverice zimske 6 (6.50), Divji zajci zimski 7 (3.85), Divji zajci jesenski 1.50 (1), Srne 10 (10), Jazbeci 113—120 (58—61) Din. Prihodnja dražba bo dne 9. marca 1936.

Film „Bedni"

Ljubljana, 29. januarja

Zadnja leta se v filmu vedno bolj uveljavljajo literarna dela. Prav te dni smo videli Knut Hamsunovo »Viktorijo«, ki je pri večini publike zapustila globok vtis, a od danes dalje teče v Elitnem kinu Matici film »Les miserables«, po romanu Viktorja Huga, enega najgenijalnejših tvorcev francoske proze in poezije, ki je imel tudi globok vpliv na naše pisatelje. »Les miserables« — krik bednih, ponižanih in razžaljenih, delo, v katerem je Hugo ostro žigosal takratne socialne razmere, je bilo prevedeno v vse svetovne jezike in snov tudi že večkrat porabljena za film. Tako so pred leti Francozi izdelali nemi film, ki je našel močan odmev, nato so ga pa priredili tudi za zvočni film. Poleg Francozov so se pa dela lotili tudi Američani, ki so takisto ustvarili izredno umetnino. Glavno vlogo so poverili dvema najodličnejšima umetnikoma: angleškemu Janningsu, Charlesu Laughtonu, ki ga poznamo iz filma Henrik VIII in Fredericu Marchu, ki je slovel v filmu »Kleopatra« ter je znan zlasti po svojih izvrstnih ljubavnih vlogah. Že ti imeni dovolj jamčita za kvaliteto filma, o katerem se tudi vsa kritika izraža v superlativih.

Ker ima Viktor Hugo tudi med nami na tisoče oboževalcev in ker zna naše občinstvo ceniti njegova dela, smo prepričani, da ga bo tudi zanimal film o njegovem nesmrtnem delu. Premiera bo drevi v Matici.

Z. K. D.

V petek bomo predvajali prekrasni barvani film iz otokov Bali

LEGONG

PLESALKA BOGOV

ELITNI KINO MATICA

Iz Maribora

— »Vest« zadnjič in po globoko znižanih cenah. Rostandovo pretresljivo in v režiji ljubljanskega režiserja Cirila Debevca prav dobro uspelo dramo »Vest« uprizore v četrtek 30. t. m. zadnjič in po globoko znižanih cenah. Vstopnina je tako nizka najcenejši sedež velja samo 4 Din), da je pač vsakomur omogočeno ogledati si zadnjo uprizoritev tega etičnega in odrsko odličnega dela.

— Starček hotel zastrupiti tovariša. Na policiji so te dni razčistili zadevo, ki bi bila stala Alojza N. iz Maribora skoraj življenje. Njegov 63letni tovariš, pekovski pomočnik Ignac P. je primešal Alojzu mišnico v jed, da je nesrečnež zaradi zastrupljenja kmalu umrl. Zdravniki so mu le z največjo požrtvovalnostjo rešili življenje. Na podlagi dokazov in zaslševanja je policija izročila Ignaca sodišču.

— Janko Mlakar nas bo popeljal drevi s svojim živim predavanjem iz mariborske Ljudske univerze na Vezuv in Etno. Začetek prezanimivega predavanja s skioptičnimi slikami bo točno ob 20. uri.

Mesec pogojnega zapora za polomljene ude. Včeraj se je zagovarjala pred mariborskim okrožnim sodiščem 31letna zdravnikova žena Helena Kapralova iz Trate, ker je lani 4. junija z avtomobilom povozila na vogalu Gajeve ulice in Koroške ceste strokovnega učitelja Josipa Bervarja. Nesrečnež je obležal z zlomljenimi udi in življenjsko nevarnimi poškodbami po celem telesu. Kapralova se je takrat šele učila šofiranja in je dogodek vzbudil v Mariboru mnogo zgražanja. Obtoženka je bila obsojena na mesec dni zapora pogojno na dve leti. Odškodninski zahtevek v znesku 200.000 Din je zavrnil predsednik na civilno pravno pot.

— Najmlajša — najstarejša. V lanski rojstni statistiki sta predvsem dve zanimivosti. Najmlajša mati v Mariboru je imela komaj 15 let, najstarejša pa že 50!

— Aufbika, ustrelila te bom! tako je nedavno zaklicala precej vinjena 41letna posestnica Antonija Š. iz Godemarcev ter sprožila samokres, ki ga je naperila proti sosedu Hericu. Strel je k sreči zgrešil,

SLAVNI TELEPAT IN JASNOVIDEC

SVENGALI

PRIDE OSEBNO in bo izvajal svoje eksperimente iz telepatije, jasnovidstva, psihografike, hipnoze in psihometrije

v Elitnem kinu Matici

kljub temu pa se bo morala Antonija zagovarjati pred sodiščem.

— Šahovsko prvenstvo Maribora. Tudi letos bodo v Mariboru priredili velik šahovski turnir za prvenstvo Maribora. O organizaciji te zanimive prireditve se bodo šahisti pogovorili drevi ob 20. v kavarni »Central«. Vabljeni tudi neorganizirani šahisti!

— Gripa, škrlatica, davica. V preteklem letu je bilo mariborskemu mestnemu fizikatu prijavljenih 477 obolenj na gripi, 79 primerov škrlatice in 63 slučajev davice.

Jelisaveta Jovović Kovačevska

Ljubljana, 29. januarja

Danes popoldne prispe v Ljubljano ga. Jelisaveta Jovović — Kovačevska, lirična sopranistka sofijske narodne opere, ki jo je povabila v Ljubljano uprava Narodnega gledališča popolnoma v skladu z željami in okusom naše operne publike. Gostovala bo jutri zvečer v »Madami Butterfly«.

Ga. Jelisaveta Jovović — Kovačevska je svoje glasbene študije končala na znani rimski »Kraljevi akademiji Santa Cecilia«, kjer je tudi nekaj časa nastopala. V Sofiji poje ves prvi lirični repertoar in prištevajo jo med najboljše bolgarske umetnice. Razen »Madame Butterfly« in »Manone«, šteje med svoje najuspelejše kreacije še »Traviato«, Margareto v »Faustu«, Mimi v »La Bohèmi«, »Mignon«, Neddo v »Pagliaccih«, Tatjano v »Evgeniju Onjeginu«, Pamino v »Čarobni piščalki«, Sulamit v »Kraljici Sabski« itd.

Z go. Jovović — Kovačevsko je pel nedavno o priliki svojega gostovanja v Sofiznani tenor Christy Solari, ki se je o njeni igralski umetnosti in najfinejši pevski kulturi izrazil kar najlaskaveje. Pripomnil je, da bo v Zagrebu, kjer je gostovala, imela popoln uspeh. Tudi mi z zanimanjem pričakujemo jutrišnjega nastopa v njeni najboljši kreaciji in upamo, da bo ga. Jelisaveta Jovović — Kovačevska navdušila tudi ljubljansko operno publiko.

Pavčič je bil oproščen

Novo mesto, 29. januarja

Razprava proti železniškemu čuvaju Antonu Pavčiču je trajala vse dopoldne. Opoldne je bila prekinjena in se je ob 14. nadaljevala. Pavčič je stopil pred senat, ki mu je predsedoval s. o. s. Kuder, precej samozavestno in je na vsa vprašanja gladko brez premišljanja odgovarjal. Po prečitanju obtožnice ga je predsednik vprašal, če je razumel obtožbo, na kar je Povčič odgovoril: »Gospod predsednik, povem vam, kakor vsem, da bi jaz vse priznal, če bi bil kriv. Preveč dobro se zavedam, da bi zavrgel svojih 21 let službenih let, ženo in otroke, če bi storil ta grozni zločin, ki mi ga očita obtožnica«.

Obtoženec je priznal, da je res levičar in da se je učil mesarske obrti. Pri telefonu je prisluškoval, toda le zato, ker je močno zvonilo. Res je tudi, da ga je budilka pravočasno zbudila, ker je pa ves dan delal na polju, je bil truden in je spet zadremal tako, da je šel 2 uri in 15 minut prepozno na službeni obhod. Povedal je tudi, da mu večkrat teče kri iz nosa, odtod najbrž krvavi madeži. Na Kožarja je bil sicer ljubosumen, a ni živel z njim v sovraštvu. V splošnem ni imel z njim mnogo stikov in se ga je vedno rad izognil, ker se mu je zdel Kožar precej visok.

Sodišče je zaslišalo še dopoldne 9 prič, ki sicer niso izpovedale nič bistvenega, a za obtoženca več ali manj neugodno. Obtoženca je zlasti obremenjeval priča Glavič, ki je bil z njim skupaj v zaporu. Ta je pripovedoval zgodbo o petih tisočakih, ki jih je baje Pavčič zakopal kakih 300 korakov od čuvajnice. Orožniki so sicer tam vse prekopali in preiskali, a denarja niso našli. Po zaslišanju prič je govoril državni tožilec g. Barle, ki je vztrajal na obtožbi, češ, da direktna krivda sicer ni dokazana, pa je dovolj indicov, ki govore proti Pavčiču. Zagovornik dr. Gros je zahtevala oprostilno sodbo, ker ni prav nobenega dokaza o Pavčičevi krivdi. Senat je po kratkem posvetovanju Pavčiča oprostil.

Iz Celja

—c Proračun mesta Celja za l. 1936-37. Mestno poglavarstvo v Celju razglaša: Proračun mestne občine celjske in njenih podjetij za upravno leto 1936-37 bo razpoložen prebivalstvu na vpogled pri računovodstvu mestnega poglavarstva ob navadnih uradnih urah od 1. do vštetega 5. februarja. Vsak član mesta Celja kakor tudi vsaka oseba, ki plačuje neposredni davek od katerega koli dohodka v mestu Celju, ima pravico staviti v zgoraj navedenem roku k predlogu proračuna svoje pripombe, ki jih je treba vlagati pri mestnem poglavarstvu celjskem.

—c Članstvo JNS v Celju in okolici opozarjamo, da bo drevi ob 8. redni članski sestanek v Celjskem domu.

—c Uradni dan Zbornice za TOI v Ljubljani za Celje in okolico bo v torek 4. februarja od 8 do 12. dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici štev. 8.

—c Umrla je v ponedeljek v Celju (Na okopih 3) v 79. letu starosti splošno znana babica in hišna posestnica ga. Marija Krajnčeva.

—c Dve nesreči. V ponedeljek je 67 letnega dninarja Matevža Tominca iz Žalca pri delu pobodel bik in ga težko poškodoval na spodnjem delu telesa. Istega dne je padel 23 letni redov 39. pešpolka v Celju Imre Azirović z voza med vprežena konja in se hudo ranil na glavi in levi nogi. Oba ponesrečenca so odpeljali v celsko bolnico.

—c Na dnevnem redu seje mestnega sveta, ki bo v petek 31. t. m. ob 18., so poročila odbora in volitev dveh članov v reklamacijsko komisijo.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Sreda, 29. januarja katoličani: Frančišek S.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Bedni (Les Miserables).
Kino Ideal: Silva — Kneginja Čardaša.
Kino Sloga: Triumf ljubezni.
Kino Union :Zmagovalec srca.
Kino Šiška: Devica Orleanska.

Sokol I. občni zbor ob 19.30 v mali dvorani na Taboru.

Sadjarsko vrtnarsko društvo: predavanje gospe Andreje Ključenkove ob 19. v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi.

Ljudska univerza: predavanje univ. prof. dr. Hadžija o biologiji in lovu tuna ob 20.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevar ,Celovška cesta 62, Gartus, Moste — Zaloška cesta.

Iz Trbovelj

— *Dve zanimivi predavanji:* V nedeljo 2. februarja ob 9. uri dopoldne bo v tukajšnjem sokolskem domu predavanje o življenju in trpljenju naših rojakov na Koroškem, v soboto 8. februarja ob 20. uri pa istotam predavanje o slovenskem Primorju s skioptičnimi slikami. Prvo predavanje priredi Posavski pododbor Kluba koroških Slovencev, drugo pa tukajšnja Jadranska straža, ki bo imela pri tej priliki tudi občni zbor. Predavali bodo poznavalci razmer v teh krajih iz Ljubljane. Ker sta obe predavanji aktualni in zanimivi, vabimo prebivalstvo, da se obeh v čim večjem številu udeleži.

— *Za silvestrov program* tukajšnjega Sokola so se začeli zanimati tudi drugod. Te dni je dobila tukajšnja sokolska drama vabilo iz Št. Vida pri Ljubljani, da bi nastopila prihodnjo soboto na tamošnjem sokolskem odru s silvestrovim sporedom. Zdi se, da si hočejo tudi Šentvičani pobližje ogledati naše »Abesince«, ki niso nič manj korajžni kakor oni tam v Afriki. Sokolsko gledališče pa je dobilo vabilo za gostovanje v Ljubljani tudi s strani ljubljanske železničarske organizacije, katere zlasti zanima »telefonska centrala v Adis Abebi, ki je stalno okupirana od tujih novinarjev. Šentvičani in Ljubljančani se bodo pri tej priliki prepričali, da naše sokolsko gledališče ne nosi zastonj tega naziva.

— *Uprava občine Trbovlje* opozarja prebivalstvo, da je postal turizem v naši državi narodno gospodarska, zimski šport pa že narodna potreba. V upoštevanju tega dejstva je treba z vsemi razpoložljivimi sredstvi preprečevati pojave, ki tej pridobitni panogi ali neposredno škodujejo ali pa jo v obstoju ali razvoju kakorkoli ovirajo (vandalizem ali vsako drugo materijalno oškodovanje turizma, njegovih naprav, odstranjevanje markacij, kažipotov in sl.) na nerazumevanju sloneča, ali naravnost zlohotno zapiranje smuških terenov in sankališč, s postavljanjem plotov, ograj, izkopavanje jarkov itd. Županstvo vabi prebivalstvo, da se ogiba zgoraj naštetih dejanj in varuje vse turistične in zimskošportne naprave.

Iz Poljčan

— Mila obsodba za življenje bližnjega. Pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča je te dni sedel na zatožni klopi 23-letni posestniški sin Mlakar Jože iz Brezja pri Poljčanah, ki je lani 10. novembra zaklal posestniškega sina Alojzija Špeca. O žalostnem dogodku smo takrat obširneje poročali. — Obtoženi Mlakar je usodnega dne ves dan popival v fantovski družbi. Okrog 23. ure pa sta se Mlakar in Špec dvignila in odšla domov proti Hošnici. Spotoma je Mlakar nenadoma zaklical: »Porka ..... tu imaš« in ga v trenutku zabodel s kuhinjskim nožem. Špec se je na mestu zgrudil in mrtev obležal. — Tako kakor pri preiskavi je tudi pri razpravi trdil da se ničesar ne spominja, kaj je storil, ker mu je šmarnica popolnoma zmešala glavo. Skesano se je razjokal, ko je povedal, da sta si bila s pokojnim Špecom najboljša prijatelja. Upoštevajoč razne okolnosti je doletela Mlakarja prav mila kazen. Obsojen je bil na 1 leto robije in 7 dni zapora.

— Občni zbor sadjarske in vinarske podružnice Poljčane se je vršil v nedeljo v gostilni pri Vodeniku. Ker je bil predsednik zadržan je vodil zbor njegov namestnik Živko Tanko, šol. upravitelj iz Studenic pri Poljčanah, ki je imel pri tej priliki tudi kratko predavanje o sadjarstvu: O negi, dobičkanosnosti in o poštenosti pri kupčiji sadja. V odbor so bili izvoljeni gg. Drozg za predsednika, Gajšek Jože za podpredsednika, Štefancioza za tajnika, v ostali odbor pa Štoporko, Bauman Josip, Hauptman in Pukl.

— Pomladni oznanjevalci zvončki, trobentice in pomladanski žefran se že dramijo po solnčnih rebrah pod Bočem in zgovorno pričajo o muhastem vremenu letošnje zime.

Vojaške tekme Male antante

Ljubljana, 29. januarja

1. in 4. februarja bodo na Pokljuki vojaške smuške tekme Male antante za prehodni pokal rumunskega kralja Karla II. Pokal dobi tista vojska, ki doseže na zimskih in poletnih tekmah Male antante največ točk. Na predtekmah Male antante 1934 v Rumuniji si je priborila pokal naša vojska.

Vodja tekem bo inspektor državne obrambe divizijski general Vojin Maksimović njegov pomočnik polkovnik Dragotin Živanović, drugi pomočnik polkovnik Mihajl Lukić, delovodja artiljerijski major Svetislav Kolb, zdravnika pa sanitetni polkovnik dr. Dragotin Brus in dr. Aleksander Zigan. V tehničnem odboru so glavni sodnik komandant dravske divizijske oblasti general Petar Nedeljković, njegov pomočnik načelnik štaba komande dravske divizijske oblasti generalštabni polkovnik Vladimir Keler, tehnični vodja tekme podpolkovnik Milan Popović, sodnik na cilju kapetan I. klase Vladimir Grahovac, starter poročnik Miroslav Pajman, merilec časa generalni tajnik JZSS g. Joso Gorec, delovodja tehničnega odbora kapetan Josip Marijan, komandant strelišča kapetan Berislav Predojević, nadzornik proge poročnik Vlastimil Miljković, nadzornik tehničnih del poročnik Slavko Stanković, njegov pomočnik podporočnik Albin Crkvenik.

Tekmovalci vseh treh držav so že določeni. Za našo državo bodo tekmovali kot vodja patrole podporočnik Ivan Koren, kot člani patrole narednik Albin Grad ter redova Jakob Žen in Ivan Kezele, kot namestnika pa podporočnik Mirko Ivanović in narednik Julije Višić. 1. februarja ob 9. bo patrolna smučarska tekma v zvezi s streljanjem iz karabink. Proga je dolga 30 km, višinska razlika znaša 600 m. 4. februarja ob 9. bo relejna smuška tekma na 50 km. dolgi progi pri višinski razliki 1.000 m.

Tekmi bo prisostvoval kot zastopik rumunskega kralja rumunski poslanik v Beogradu Buranescu z rumunskim vojaškim atašejem generalštabnim polkovnikom Teodorescom, Češkoslovaško bo pa zastopal vojaški ataše polkovnik Maly. Danes prispe v Jugoslavijo rumunska in češkoslovaška tekmovalna ekipa in se odpeljeta takoj na Bled, od koder odideta na Pokljuko. Naša ekipa je že na Pokljuki.

Klic obupanih

Ljubljana, 29. januarja.

Med najbednejšimi med bednimi železniškimi vpokojenci so gotovo miloščinarji z družbeno provizijo, železniški invalidi in njihove vdove. To so sami sivolasi starčki in starke, v visoki starosti in v svoji bedi že popolnoma izčrpani. Miloščinarji z družbeno provizijo imajo malo pokojnino in drag. doklado Din 2.- dnevno, njihovi prejemki se sučejo od Din 70.- do Din 100.- mesečno.

Železniški invalidi in vdove v dravski banovini ,katerih nezgodne rente še niso prevedene, so prideljeni prometnemu ministrstvu v Beogradu, svoje skromne nezgodne rente pa prejemajo od železniške direkcije v Zagrebu in sicer za štiri zlate krone en dinar. Nekateri od teh so prejemali še malo drag. doklado, katera se polagoma krči in mnogim se je popolnoma ustavila in se tem sivolasim starčkom in vdovam starkam nakazuje že 10 mesecev samo še Din 3.- 4.- 5.- 6.- 7.- i. t. d. mesečno. Kaj naj ti nesrečniki, ki so žrtvovali v težki in odgovorni službi najdražje, svoje zdravje, sedaj store, kam naj se še obrnejo? O tem se je tudi tem potom še več razpravljalo in opozarjalo, da naj se njihove rente prevedejo na predvojno kupno moč, času in življenskim potrebščinam primerno, z veljavnostjo od leta 1927, ko so bile prevedene vse kronske pokojnine.

Po svetovni vojni so vse nasledstvene države prevzele na svojem ozemlju bivajoče železniške invalide, kakor tudi fond, kateri se je procentuelno razdelil na vse nasledstvene države, in s tem so prevzele tudi vso nadaljno skrb za železniške invalide. Vse države so to vprašanje že kedaj uredile. Zato je več kakor čudno, kako je mogoče, da so pri nas ti nesrečniki prepuščeni največji bedi in pomankanju. Da pa bo mera zapostavljenja teh nesrečnikov še popolnejša, jim železniška direkcija v Zagrebu odklanja podaljšanje železniških legitimacij za režijsko vožnjo, torej tudi to pravico, katero so uživali vedno, se jim hoče odvzeti zato, ker so pri železnici pustili svoje zdravje.

Opozarjamo tudi na krivico, ki se je zgodila z zadnjo uredbo za draginjske doklade železniškim poduradnikom in služiteljem s polno službeno dobo, katerim je osebna drag. doklada ostala neizpremenjena, izgubili pa so pri rodbinski dokladi enako, kakor oni, katerim se je osebna drag. doklada zvišala.

DNEVNE VESTI

— **Letošnja velesejma v Ljubljani** pod pokroviteljstvom kralja Petra II. Minister dvora je obvestil predsedstvo ljubljanskega velesejma, da bosta letošnja spomladanski in jesenski velesejem v Ljubljani od 30. maja do 8. januaja odnosno od 29. avgusta do 9. septembra pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II.

— **Zanimiva poučna statistika.** Proračunski oddelek finančnega ministrstva je objavil zanimivo statistiko državnih uslužbencev, vpokojencev, invalidov ter osebnih in materijalnih izdatkov. Po proračunu za leto 1935-36 je v naši državi 208.277 državnih uslužbencev ali v primeri z lanskim proračunskim letom 3158 več. Ministrov in banov je 23, uradnikov 57.762, uradniških pripravnikov 16.042, zvaničnikov 34.896, služiteljev 10.848, kontraktualnih in honorarnih uslužbencev in dnevničarjev 36.885, nerazporejenih 2252, častnikov in vojaških uradnikov 10.536, podčastnikov, kaplarov in orožnikov 39.277. 1. oktobra 1935 je bilo pri nas 64.236 vpokojencev ali 2143 več nego v lanskem proračunskem letu. Največ vpokojencev ima notranje ministrstvo, in sicer 10.792. Invalidov je 70.142, ki dobivajo na leto 104 milijone 546.859.62 Din. Na finančno ministrstvo v Ljubljani odpade 5120 invalidov. Vsi osebni izdatki po novem proračunu znašajo za splošno državno administracijo 3 milijarde 821,314.437, za gospodarska podjetja in ustanove pa 1.370,706.401 Din. Na pokojnine in invalidske podpore odpade 1 milijarda, 100, 738.432 Din.

KINO SLOGA
Telef. 2730
Ne v filmu »Ob zori«, ne v »4 vragi« niti v »Angelu ulice« ni bila
Janet Gaynor
tako srčkana in sladka kakor v čarobni operети
(ADORABLE)
Triumf ljubezni
filmu nepopisnega ljubavnega razkošja
JANET GAYNOR si morate po dolgih letih zopet ogledati, ker Vas bo zopet očarala!
PREDSTAVE ob 16., 19.15 in 21.15

— **Za zgraditev ceste Peščenik — Krka.** Polagoma prodira in zmaguje na merodajnih mestih spoznanje, da je res že skrajni čas, da se začne tudi naša doslej tako pozabljena in zapostavljena Dolenjska vsaj skromno participirati na splošnem napredku, v kolikor o njem sploh še lahko govorimo v naših neurejenih razmerah. Dolenjska potrebuje v prvi vrsti elektriko in ceste in baš v tem pogledu se je pokazalo zadnje čase razveseljivo stremljenje, da se stori kar je pač v danih razmerah mogoče. Eden najbolj zapuščenih in siromašnih krajev Dolenjske je nedvomno višnjegorski okraj in zato je prav, da se je začelo z vso vnemo delati za povzdigo Dolenjske baš v tem okraju, že predlanskim in lani je bilo načeto vprašanje zgraditve ceste Peščenik — Krka. Lani se je delo že začelo in letos naj bi se nadaljevalo. V ta namen se je zglasila včeraj na banski upravi deputacija občin Višnja gora, Krka in Stična. Iz Višnje gore sam župan g. Erjavec in s Krke tudi župan g. Podržaj ter zastopniki na gradnji ceste najbolj zainteresiranih vasi Vrhje, Nova vas in Križka vas. Deputacijo je vodil banski svetnik g. ing. Milan Šuklje. Deputacija je g. banu tolmačila bedo in težnje prebivalstva višnjegorskega okraja, kjer se more izredno težki gospodarski položaj zboljšati edino le z javnimi deli. Zato je nujno potrebno, da se nadaljuje gradnja ceste Peščenik—Krka. Ta cesta bo pa tudi velikega pomena za tujski promet in od nje bo imel koristi ves okraj. G. ban je deputaciji obljubil, da bo storil vse, kar je v njegovih močeh, da se bo gradnja ceste letos nadaljevala.

PRIDE SLAVNI TENOR
Richard Tauber
v velefilmu
Ti si moje sonce

— **Silno naraščanje brezposelnosti!** Brezposelnost zavzema pri nas naravnost katastrofalen obseg. Že poprej je imela Borza dela v Ljubljani nad 2000 brezposelnih v evidenci, a zdaj se jim je pridružila nova armada. Samo v januarju je dobila Borza nad 2000 novih prošenj za podpore. Večinoma so se prijavili lesni in gozdni delavci raznih lesnih industrij iz Logatca, Notranjske, iz Škofje Loke, Železnikov, Črnomlja in Kočevja, ki jim je bilo delo odpovedano in jim je odpovedni rok potekel. Če pojde v tem pravcu dalje, potem bo število brezposelnih samo pri Borzi dela do marca naraslo na 6000 do 7000.

— **Milijoni za nove ceste proti Zagrebu.** Glede kreditov za nove ceste iz državnih sredstev je savska banovina mnogo na boljšem kakor dravska. Letos bo zgrajenih nekaj sektorjev velike mednarodne ceste od državne meje preko Ljubljane in Zagreba do Beograda 3. januarja bi morala biti licitacija za zgraditev moderne ceste in rekonstrukcijo ceste na odseku Zagreb—Vsesvete, pa sta se javila samo dva reflektanta in zato bo 4. februarja nova licitacija. Stroški so preračunjeni na 8,5 milijona Din. V kratkem bo razpisana licitacija za zgraditev moderne ceste in rekonstrukcijo ceste od Vsesvet do Dugega Sela. Stroški bodo znašali okrog 11 milijonov Din. Poleg tega je predvidena rekonstrukcija odnosno zgraditev moderne ceste proti Beogradu od Dugega Sela do Božjakovine. Samo pri gradnj iceste Zagreb—Dugo Selo bo stalno zaposlenih do 800 delavcev. Poleg teh velikih so pa predvidena še manjša cestna dela.

— **Čudna zima.** Letošnja zima je res nekaj izrednega. Tudi druga leta smo imeli tu pa tam pozimi nekaj dni južno vreme, zgodilo se je tudi, da smo lahko odložili suknje in se solnčili okrog božiča ali na svečnico, da bi pa držalo tako toplo vreme z deževjem nepretrgoma skoraj poldrugi mesec, kakor letos, kaj takega niti najstarejši ljudje ne pomnijo. Seveda je v naravi vse narobe, rastlinstvo se pripravlja k rasti, pomladno cvetje je tu, pa tudi živalstvo čuti, da pihljajo pomladne sapice. Čebelice se veselo spreletavajo, kadar le malo posije solnce in nabirajo po pomladnem cvetju med. V kočevskih gozdovih so lovci opazili, da medved letos sploh ni šel v brlog, ker se mu menda zdi, da zimsko spanje ne bo potrebno. Da bi je nam le ne zagodla ta prečudna zima potem, ko bo res čas pomladi tu.

— **Iz »Službenega lista«.** »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 9 z dne 29. t. m. objavlja uredbo kako je izvajati pouk pri orožništvu.

— **Razid odnosno razpust društev.** Društvo Narodna prosveta v Selcih se je po sklepu občnega zbora razšlo. Savezna strelјačka družina Vače pri Litiji je bila po nalogu sreskega načelstva v Litiji razpuščena.

— **Živalske kužne bolezni v dravski banovini.** Po stanju z dne 25. t. m. je bila v dravski banovini svinjska kuga na 46 dvorcih, steklina na 3, svinjska rdečica na 2, perutninska kolera na dveh in kuga čebelne zalege tudi na dveh.

— **Milijonski dobiček Poštne hranilnice.** Poštna hranilnica je imela lani rekorden promet. Število čekovnih računov je naraslo na 25.439 s skupnimi viogami v znesku 1,189 399.007.19 Din. Število vlagateljev na hranilne knjižice se je dvignilo na 360.432, vloge na hranilne knjižice pa na 850,741.001.57 Din. Promet po vseh računih je znašal okrog 240 milijard. Kosmati dobiček je znašal 106,500.688.06, čisti dobiček po vseh odbitkih pa 56,876.807.03 Din.

— **Lakota v Dalmaciji.** V nekaterih krajih Severne Dalmacije vlada strašna beda. Ljudje trpe najhujše pomanjkanje, že tri mesece se hranijo samo s sočivjem in zelenjavo. Vina ne morejo prodati po nobeni ceni. Iz Zagreba pošljejo te dni v Dalmacijo 10 vagonov koruze, da bo vsaj za prvo silo pomagano nesrečnemu prebivalstvu.

Iz Ljubljane

—lj **Pomladno razpoloženje na živilskem trgu.** Trg je založen kakor spomladi, ko je že dovolj zelenjave, in cene so se znižale, kakor da je že konec zime. Zelenjave, špinače in motovilca je čedalje več. Včasih je ni bilo toliko niti marca. V splošnem prodajajo domačo zelenjavo na merice po dinarju. Zdaj je tudi nekakšen dumping iz Dalmacije, saj prodajajo cvetačo od 2.50 Din naprej kg ter je trg tako založen z njo, da ne morejo prodati dovolj hitro, preden se jim pokvari. Zaradi toplega vremena dovažajo prekupčevalci in kmetje ob tržnih dnevih izredno velike količine jabolk, zato tudi sadje ni drago kakor je bilo prejšnja leta pozimi. Najbolj se je podražila čebula, kakor lani, ko je bila ob tem času po 5 Din kg. Tudi zdaj je najlepša po 5 Din. Včasih pa prispe na trg tudi v večjih količinah. Danes so prodajali nekoliko slabšo s Štajerskega po 2 Din. »Lükarjix bi lahko letos precej zaslužili, toda letina je bila slaba ter zdaj nimajo nikjer večjih zalog čebule. Nenavadno hitro so se pocenila jajca, ki so jih danes prodajali najcenejša že po 50 par. Revni ljudje, ki nimajo ničesar drugega za prodajo kakor cvetje, tudi zelo dobro zalagajo trg. Zdaj je na trgu toliko cvetja, kakor včasih o veliki noči. Prodajajo tudi zvončke, trobentice pa itak cveto že od božiča. Največ je še vedno teloha. Prodajalcev cvetja je na trgu skoraj več kakor jajčaric. Zasiužka nimajo ne jajčarice in ne cvetličarji posebnega, pa tudi druge prodajalke ložijo, da se meščani preveč radi postijo kljub nizkim cenam, zlasti te dni ko pričakujejo že nestrpno februar.

—lj **Delavci so se zanašali,** da bodo zaposleni pozimi, ko so še posebno potrebni zaslužka, pri regulaciji Ljubljanice. Delo pa počiva že od zgodnje jeseni, kar delavci občutijo še tem bolj na svoji koži. Kljub mili zimi mora delo počivati zaradi neprestanih nalivov. Čim začne voda upadati, sledi zopet ploha za ploho. Da bi vod zaprli, ne smejo niti misliti, saj je itak Barje pod vodo, ker se voda prepočasi odteka. Da bi se voda dovolj odtekla, bi ne smelo deževati vsaj teden dni. Ko čakajo, da bi se voda odtekla in da bi spustili zapornice, se vreme zopet skuja ter splava upanje v doslovnem pomenu besede po vodi. To stanje traja že nad četrt leta. Ni mnogo upanja, da se bo vreme ustalilo pred pomladjo.

—lj **Za bližajoči se večer krajevnega odbora Jadranske straže,** ki se bo vršil 8. februarja v dvorani na Taboru, so mladi Jadranski stražarji narisali več propagandnih lepakov. Ti lepaki, ki imajo tudi umetniško vrednost, bodo razstavljeni v dneh 30 in 31. januarja v prostorih Jadranske straže, Tyrševa cesta št. 1a/IV in sicer vsak dan od 2. do 7. ure. Cenjeno občinstvo je vljudno vabljeno, da z obiskom nagradi trud in zanimanje mladih Jadranskih stražarjev.

ELITNI KINO MATICA
TELEFON 21-24
DANES PREMIERA VELEFILMA PO ZNANEM ROMANU
VIKTOR HUGO-ja
(LES MISERABLES)
B E D N I
FILM SIJAJNE IGRE, MOČNE VSEBINE IN PODVIGOV.
CH. LANGHTON — znan iz filma »Henrik VIII.« — FRIDERIK MARCH — največji ljubavnik
PREDSTAVE ob 4., 7. in 9¼. — PREDPRODAJA od 11. do pol 13.

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4., 7. in 9.15 uri
MARTHA EGGERTH
poje v operети
Silva — Kneginja čardaša
Vstopnine 4.50, 6.50 in 10 Din.

DANES PREMIERA NAPETEGA IN SENZACIONALNEGA FILMA
ZMAGOVALEC SRCA
V glavnih vlogah:
KARL LUDVIK DIEHL
ljubljenec filmske publike iz »EPIZODE« kot športnik in gentleman
DOROTHEA WIECK lepa in prikupna kot doslej še v nobenem filmu!
PREDSTAVE ob 16., 19.15 in 21.15 uri
POZOR! POGREBNE SVEČANOSTI V LONDONU VIDITE ZE DANES V NAŠEM TEDNIKU!
KINO UNION
Telef. 22-21

— **Ita Rina v Zagrebu.** Včeraj popoldne je prispela v Zagreb naša prva filmska igralka Ita Rina. Pred letom dni je sodelovala v filmu domačega proizvoda in ker teče zdaj ta film v Zagrebu ga je prišla pogledat.

— **Smuški tečaj na Krvavcu** vodi smuški učitelj Ervin Zupan pod okriljem SPD v Ljubljani. Snežne prilike so ugodne, zapadlo je 15 cm novega snega na staro podlago. Proti Velikemu Zvoku je smuka prav dobra.

— **Borza dela v Ljubljani** išče strojnega mizarja, dva strojna čevljarja, tkalskega mojstra, brusača za steklo, tri vulkanizerje in dva hlapca.

— **Pomlad v Dalmaciji.** V Dalmaciji je zopet nastopilo pravo pomladno vreme. Tako lepega toplega vremena ob tem letnem času ljudje že 20 let ne pomnijo.

— **Vsem sokolskim lutkovnim odrom.** Medžupni lutkovni odsek poziva vse lutkovne odre sokolskih žup Celje, Kranj, Ljubljana, Maribor in Novo mesto, da nemudoma pošljejo seznam vseh lutkovnih iger v svrho ustanovitve lutkovne knjižice na naslov: Medžupni lutkovni odsek, Narodni dom, Sokol Ljubljana, Bleiweisova cesta.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo, čez dan deloma oblačno vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Rogaški Slatini, Zagrebu, Sarajevu, Skoplju, Splitu in na Rabu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 14, v Sarajevu 12, v Rogaški Slatini in Beogradu 11, v Mariboru, Zagrebu in Skoplju 9, v Ljubljani 8.8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758.3, temperatura je znašala 8.8.

— **Nesreče.** Miiko Oražem, sin delavca iz Črnuč, je zvrnil nase lonec kropa in se poparil po obeh rokah. Podobna nesreča je doletela tudi posestnikovega sina Jožeta Graberja od Šent Vida pri Stični, ki se je tudi nevarno opekel po rokah in nogah. Oba so prepeljali v bolnico.

— **Tragedija dveh prijateljic.** V Apatinu se je odigrala v ponedeljek zvečer redka tragedija. Vdova Terezija Hajer, bogata veleposestnica se je doma obesila. Njena prijateljica Ivana Bauer je prišla zvečer k nji pa jo je našla mrtvo. To je tako delovalo na njo, da se je onesvestila in kmalu izdihnila.

PRIDE SLAVNI TENOR
Richard Tauber
v velefilmu
Ti si moje sonce

—lj **Ples planinske družine.** Velika družina Slovenskih planincev ima v soboto 1. februarja ob 20. v Sokolskem domu na Taboru svoj ples. Planinski ples je bil dosedaj vsakokrat dobro obiskan. Prireditev je udomačena radi neprisiljene zabave in veselega planinskega razpoloženja, ki vlada na njem. Kdor ljubi naše planine, bo prispeval malenkost k ogromnim stroškom za vzdrževanje koč, potov, markacij itd. SPD v Ljubljani je preskrbelo, da bodo prišli vsi na svoj račun. Vse je pripravljeno, da bo planinski večer ostal vsakemu v prijetnem spominu. Dvorana na Taboru bo vsa v zelenju. Vsak planinec naj pripelje s seboj svoje znance. Narodne noše so dobrodošle. Planinci na svidenje v soboto zvečer na Taboru. Vstopnice prejmete v predprodaji v pisarni SPD na Aleksandrovi cesti od četrtka dalje.

—lj **Za omiljenje brezposelnosti.** Uprava občine Moste je sklenila v svrho omiljenja brezposelnosti in bede, uvesti novo akcijo za podpiranje teh siromakov in to po načinu ljubljanskega socialnega urada. Vse hišne posestnike naprošamo za prispevek po Din 1.— mesečno od posameznega najemnika in to za mesece januar, februar in marec 1936. Pričakujemo, da se bodo vsi hišni posestniki odzvali našemu vabilu in tako pokazali razumevanje težkega socialnega položaja.

—lj **Alpinist in higijena** je naslov predavanju, katero bo imel nocoj g. dr. France Novak v verandi hotela »Union«. Za vse prijavljence je ubdeležba obvezna. Vabljeni pa tudi vsi, ki se za to predavanje zanimajo. Vstop prost. Začetek točno ob 20. TKS.

—lj **Morala gospe Dulske** je naslov nove komedije, katere premiera bo v nedeljo, 2. februarja v Šentjakobskem gledališču. To delo poljske pisateljice Zapolske je izredno duhovito in vsebuje dosti humorja. Opozarjamo že sedaj na to predstavo.

—lj **Akademijo ženske dece, združeno s čajanko priredi Ljubljanski Sokol** v nedeljo 2. februarja ob 16. uri v telovadnici v Narodnem domu. Članstvo in prijatelji sokolske vabljeni.

—lj **Ne samo lovci,** tudi drugi gurmani se lahko prepričajo, kako okusno je meso divjega prašiča. Od srede naprej dobite to specialiteto v restavraciji hotela Metropol. Porcija od 5 do 10 Din.

—lj **Vid Vaših oči** si obvarujete le z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašan optik Stari trg 9, Ljubljana.

SPORT

— **Olimpijska zaprisega smučarskih tekmovalcev.** Kakor smo že poročali, se zberejo jutri v Ljubljani vsi naši smučarski olimpijski tekmovalci. Zvečer bo družabni sestanek v restavraciji »Emona« in ob tej priliki bo tudi svečana olimpijska zaprisega.

— **Krasen uspeh Ljubljančanov v Osijeku.** V nedeljo se je v Osijeku pričelo in včeraj je bilo zaključeno tekmovanje v ping pongu za prvenstvo savske banovine in mesta Osijek, ki so se ga udeležili tudi ljubljanski tekmovalci, igrači Ilirije in Hermesa. Dosegli so krasen uspeh, saj so zmagali v vseh disciplinah. Tako si je prvenstvo moštev za savsko banovino priborila Ilirija, prvenstvo Osijeka pa Hermes. Dozdaj je branil prvenstvo savske banovine ZKD iz Zagreba, katerega igrači so se pa na turnirju sprli. Prvenstvo seniorjev v singlu si je priboril talentirani Marinko, član Hermesa, ki je danes nedvomno najmočnejši tekmovalec Jugoslavije, v doublu pa je zmagala Ilirija. Juniorsko prvenstvo mesta Osijek si je priboril mladi Ilirija Lazar. Tako so Ljubljančani pobrali vsa prva mesta.

Naše gledališče

DRAMA

Sreda: 29. Pesem s ceste. Red Sreda.
Četrtek 30.: Dies Irae. Premiera. Red Četrtek.
Petek: 31. ob 15. uri Bratomor na Metavi. Dijaška predstava. Globoko znižane cene od 5 do 14 Din. Izven.

OPERA

Sreda: 29. Kraljičin ljubljenec. Red A.
Četrtek: 30. Madame Butterfly. Gostuje primadona sofijske opere, Jovoović-Kovačevska.
Petek: 31. Zaprto.

Iz Radeč

— **Zanimivo predavanje za sadjarje.** V nedeljo 2. februarja ob 8. zjutraj se bo vršilo zanimivo predavanje za sadjarje. Predaval bo znani sadjar, šolski nadzornik g. Hrovat Ivan iz Krškega. Podružnica SV v Radečah vabi sadjarje, da se udeleže v čim večjem številu važnega sadjarskega predavanja.

— **Vode so zopet narasle.** Spričo precejšnjega naliva so vode vnovič narasle, posebno Sava in Savinja, po katerih plavajo debla in hlodi. V Radečah je Sava več metrov nad normalo. Ker je prenehalo deževati, ni pričakovati povodnji.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da nas je naš ljubljeni soprog, zlati očka, stari očka, brat, stric in svak, gospod

CASERMAN MATEJ

krojaški mojster,

dne 28. t. m. po kratki, mukapolni bolezni, previden s tolažili svete vere, — za vedno zapustil.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 30. januarja 1936., ob pol 3. uri popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 28. januarja 1936.

Žalujoča soproga ALBINA; ELA in JOŽA, hčerki in ostalo sorodstvo.

Iz Kranja

VELIKI GASILSKI PLES
sobota 1. II. v Kranju
IX. vinski sejem
Pokušnja likerjev in piva
KEGLJANJE

MALI OGLASI

beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din, preklici
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

GLASBA
Beseda 50 par, davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

GRAMOFONSKE PLOŠČE
zamenjavamo
Za 2 stari in doplačilo Din 20.— dobite eno našo novo po izberi.
elektrotor
PASAŽA NEBOTIČNIK

RAZNO
Beseda 50 par, davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

VSEGA V IZOBILJU za malo denarja v veliki izbiri zimskih sukenj, oblek, Hubertusov, pumparic itd. pri Preskerju Sv. Petra cesta 14. 6-T.

50 par entlanje
žuriranje, vezenje zaves, perila, monogramov, gumbnic. Velika zaloga perja à 6.75 Din. „Julijanac, Gosposvetska 12. 1/T

KAVARNA STRITAR vsak večer koncert, salonski orkester pjevačice. 5/R

POUK
Beseda 50 par, davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

Drugi prikrojevalni tečaj
za damska in moška oblačila se vrši od 3. — 22. febr. 1936
TEODOR KUNC
lastnik krojne šole
Ljubljana, Sv. Petra c. 4 II.

Makulaturni papir
proda
uprava „Slovenskega Naroda“,
Ljubljana, Knafljeva ulica štev. 5

Narodna tiskarna
LJUBLJANA
KNAFLJEVA
5
IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA TER SE PRIPOROČA
ZA CENJ. NAROČBE

Sokolstvo

Naši Sokoli pred olimpijado

Ljubljana, 28. januarja

Načelnik Saveza SKJ *br. dr. Alfred Pichler* je razpisal za naše Sokole-tekmovalce, ki se pripravljajo za berlinsko olimpijado, dve važni prireditvi.

Dne 16. februarja bodo v Ljubljani pregledne tekme, na katerih bodo morali kandidati za olimpijsko vrsto izvesti obvezno prosto vajo, vajo na konju z ročaji in preskoke. Ostale vaje na orodju bodo razdeljene v nekaj delov, ki se bodo posebej izvajale. Razen tega bodo tekmovalci izvajali tudi nekaj vaj, ki bodo pokazale moč in žilavost posameznih tekmovalcev.

Prve izbirne tekme bodo 15. marca, kraj bo določilo savezno načelništvo kasneje. Pri teh tekmah pa bodo morali vsi tekmovalci brezpogojno izvajati vse predpisane olimpijske vaje na orodju. Savezni načelnik br. dr. Pichler je ukrenil tudi že vse potrebno za dve meddržavni tekmi naših olimpijcev in to ena v Varšavi za velikonoč s poljskimi Sokoli in druga v maju v Beogradu z bolgarskimi Junaki. Morda bobodo naši olimpijci pomerili svoje moči na povratku iz Varšave z brati Čehoslovaki v Pragi, kar bi bilo velikega pomena.

Radi sestave tekmovalne vrste za ti dve meddržavni tekmi bodo sredi aprila druge izbirne tekme, ki bodo zadnje pred skupnim vežbanjem. 1. maja se zbero vsi tekmovalci (mesto še ni določeno) k trimesečnemu skupnemu vežbanju, ki ga bo vodil naš priznani strokovnjak br. dr. Viktor Murnik.

Prepričani smo, da bodo naši tekmovalci storili vse, da bo naš uspeh na težki berlinski tekmi častен in zadovoljiv.

Glavna skupščina Sokola Ljubljana — Šiška

Naše drugo najstarejše sokolsko društvo Velike Ljubljane Sokol Ljubljana — Šiška je imelo v nedeljo glavno skupščino ob razmeroma prav lepi udeležbi članstva. Kot delegat sokolske župe se je udeležil skupščine br. Bogumil **Kajzelj**, dalje zastopniki Sokola Zg. Šiška s starosto br. **Kochom**, zastopnik časopisja in zastopnik občine Zg. Šiška bivši dolgoletni starosta br. **Ivan Zakotnik**, ki so mu zborovalci priredili tople ovacije.

Skupščino je otvoril starosta br. **Lavoslav Dolinšek** s pozdravom navzočim delegatom in članstvu. Uvodoma se je spomnil mladega Sokola Nj. Vel. kralja Petra in našega nepozabnega blagopokojnega Viteškega kralja I. Zedinitelja, kojega spomin so zborovalci počastili stoje in zaklicali trikrat Slava«. S pieteto se je spomnil tudi umrlih članov in članic, nakar je podal pregledno poročilo o delovanju društva v preteklem letu, nato pa prečital poslanico Saveza SKJ.

Prvi je podal izčrpno in pregledno tajniško poročilo br. **Jože Burja**. Med drugim je omenil, da je bilo lansko leto društvo v majhni krizi, ki pa je ostala brez večjih posledic za delovanje društva. Poleg rednega občnega zbora je bil še izredni občni zbor, na katerem je bila izvoljena uprava, ki je prav uspešno vodila društveno delovanje. Brat blagajnik **Rotar Drago** je poročal o denarnem poslovanju društva. Dohodkov je imelo društvo 20,853 Din, izdatkov pa 19.938. Proračun za leto 1936 pa izkazuje 63.000 Din dohodkov in prav toliko izdatkov.

Pregledno načelniško poročilo je podal načelnik br. **Rudolf Berdajs**. Uvodoma je omenil trzavice, ki so nastale v društvu, kar je močno vplivalo na uspešno delo v sokolski telovadnici. V 208 urah je telovadilo 5.410 pripadnikov. Društvo se je udeležilo nastopov in slavnosti bratskih društev ter župnih lahkoatletskih tekem s člani in članicami, kjer so člani dosegli v srednjem oddelku II. mesto, članice pa I. mesto.

Iz statističnega poročila **br. Maksa Kogovška** je razvidno, da je štelo društvo koncem leta 1935: 318 članov, 100 članic, 41 naraščajnikov, 35 naraščajnic, 61 dečkov in 31 deklic, skupno 586 pripadnikov. **Prosvetar dr. France Kovič** je v svojem poročilu omenil, da ni bilo prosvetno delo na višku, vendar je bilo nad 20 predavanj najrazličnejše vsebine, katerih se je udeležilo 5.800 oseb. Gospodar **br. Matko Velikonja** je poročal o društveni imovini, ki izkazuje vrednost 52.653 Din. V imnu nadzornega odbora je poročal **br. Albin Adlešič**, ki je predlagal bratu blagajniku in upravi razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta, ravnotako so bila vsa poročila soglasno odobrena. Tajnik **br. Jože Burja** je predlagal znižanje članarine za leto 1936, ki bo znašala za članstvo 40 Din, za redne telovadce pa 20 Din, kar je bilo z večino glasov sprejeto.

V imenu župne uprave je pozdravil zborovalce **br. Bogumil Kajzelj**, ki je izrazil veselje, da so se razmere v društvu konsolidirale. Za sosedno bratsko društvo Zg. Šiška pa je pozdravil občni zbor starosta **br. Koch**.

Pri volitvah nove uprave je bila izvoljena naslednja kandidatna lista: starosta br. Lavoslav **Dolinšek**, I. podstarosta br. Nande **Tušar**, II. podstarosta br inž. Stane **Jesih**, načelnik br. Rudolf **Berdajs**, I. podnačelnik br. Emil **Medveščck**, II. br. Janez **Bergant**, načelnica **Brunhilda Seebacher**, I. podnačelnica Minka **Goršič**, II. Ladka **Blatnik**, prosvetar br. Matija **Roth**, tajnik br. Jože **Burja**, blagajnik br. Drago **Rotar**, matrikar br. Maks **Kogovšek**, gospodar br. Jože **Gabrovšek**, odborniki: Stanko **Runko**, Franc **Sila**, Teodor **Guzelj**, Ciril **Mravlja**, Fran **Šuštar**, Albin **Tušar**, Pavle **Knapič**; namestniki: Fran **Knapič**, Ciril **Filipič**, Maks **Jurman**, dr. France **Ciber**, dr. France **Kovič**, Josip **Primožič**; nadzorni odbor: Franjo **Kogovšek**, Avgust **Zagradnik**, Milivoj **Lajovic**; namestniki: Edmund **Sila**, Rudolf **Mlakar**, mag. ph. Slavko **Hočevar**; častno razsodišče: Lavoslav **Dolinšek**, Rudolf **Berdajs**, Brunhilda **Seebacher**, dr. France **Kovič**, Konrad **Hervatin**; namestniki: Emil **Medveščck**, Minka Goršič in Nande **Tušar**.

Kranjski Sokol v jubilejnem letu

Kranj, 28. januarja

Sokolsko društvo Kranj je imelo prejšnji teden občni zbor. Lani je minilo 40 let od kar naš Sokol deluje in 70 let, odkar je vzklila v Kranju sokolska misel. Jubilej je društvo proslavilo v decembru s slavnostno akademijo.

Skupščino je otvoril starosta br. Završnik. Na njegov poziv je članstvo zaklicalo svojemu pokrovitelju Nj. Vel. kralju Petru II. gromki »Zdravo«. Prosvetar prof. br. Marčun je prečital savezno spomenico, potem se je pa spomnil starosta umrlih bratov in sester Marije dr. Kušarjeve, Vilka Rusa, Karla Žabkarja in Korneta Majdiča.

Tajniško poročilo je podal br. Česenj. Članstva je bilo ob koncu leta 546, z naraščajem in deco vred 840. Težave so zlasti s plačevanjem članarine. Društvo je imelo lani več lepih prireditev in proslav. Načelniško poročilo je namesto odsotnega načelnika podal br. Milan Košnik. Prednjački zbor je štel 17 bratov in sester. Telovadilo se je vse leto in sicer je bilo vpisanih 271 članov, starejših bratov 122, članic 285, moškega obrtnega naraščaja 197, moškega dijaškega naraščaja 275, ženskega naraščaja 339, moške dece 1495, ženske dece 889. Načelnikovemu poročilu je priključil br. Košnik še poročilo za smuški odsek in je poročal zlasti o preureditvi skakalnice. Iz poročila br. prosvetarja prof. Marčuna je razvidno, da se je prosvetno delo zelo poglobilo. Predavanj je bilo 21, poslušalcev 6588. Naraščaj je priredil izlet na Oplenac. Blagajniško poročilo je podal br. Anton Štempihar, o narodno obrambnem in socialnem delu je poročal br. dr. Dolar, ki je omenil med drugim, da je podružnica CMD v Kranju ob svoji 50 letnici poslala centrali 8.500 Din. Blagajna izkazuje 5410.75 dohodkov in 4.000 Din izdatkov. Za glasbeni odsek je poročal šolski upravitelj br. Sepaher, o strelskem delu pa voj. referent br. Ločniškar.

Na predlog predsednika revizorjev br. Mayerja je bila izrečena odboru soglasno razrešnica. Ob zaključku se je starosta zahvalil za podporo mestni občini in kranjskemu meščanstvu, ki je Sokolu vedno stalo ob strani. Sledile so volitve in izvoljen je bil sledeči odbor: starosta Stanko Završnik, podstarosta dr. Simon Dolar, tajnik Josip Česenj, načelnik Ciril Žebre, podnačelnik Milan Košnik, načelnica Mici Ažman, podnačelnica Emica Pečnik, prosvetar prof. Alojzij Marčun, zdravniški odsek dr. Jože Bežek, člani uprave Jan Andres, Pavla Ažman, Josip Cvar, Ivan Ekar, Franc Janša, Avgust Potušek, Drago Repič, Anton Sepaher, Tone Štempihar, Valentin Sturm in Vinko Breznik. Izvoljenih je bilo še 10 namestnikov uprave, 5 revizorjev, 3 namestniki, v častno razsodišče pa 5 članov in 3 namestniki.

Kralja Edvard VII. in Edvard VIII.

Kakor Eduard VII. je tudi sedanji vladar Anglije med ljudstvom izredno priljubljen

Če živi v angleški kraljici Mariji, soprogi pokojnega kralja Jurija V., dalje duh kraljice Viktorije, živi v Waleškem princu, zdaj kralju Edvardu VIII. duh njegovega deda kralja Edvarda VII. Šef angleške »Intelligence Service« se je izrazil o sedanjem kralju Edvardu VIII. še pred smrtjo kralja Jurija V. takole:

»Sedanji princ Waleški je podedoval po svojem dedu njegovo nepremagljivo mikavnost, ker je za to staro tvrdko, kakršna je Anglija, dobrodošel potnik s šarmom.« In besede tega moža, ki stoji najbližje angleškemu dvoru in straži stopnice angleškega prestola, so gotovo pomembnejše od izjav vseh oficijelnih zgodovinarjev.

Če si le površno ogledamo življenje kralja Edvarda VII., bomo spoznali, kako lepo se v njem zrcali tudi življenje sedanjega vladarja največje države na svetu. Začnimo s spominom, skoraj anekdotičnim, ki ga je pripovedovala kraljica Evgenija Francoska. Leta 1852. sta prispela v Pariz kraljica Viktorija in njen soprog princ Albert, Malemu Edvardu, takrat že doraščajočemu, je v Parizu tako ugajalo, da ni hotel odpotovati nazaj. Zvečer pred odhodom me je posetil in me lepo prosil: »Dovolite mi ostati tu pri vas v tem Parizu, kjer je tako veselo. Nočem se več vrniti v ta mračni London.« Odgovorila sem mu: »Toda monsieur, če vas obdržim, kaj bosta počela brez vas roditelja?« Mati Edvard je pa skomignil z rameni rekoč: »Eh, onadva me bosta že pogrešila. Mojih bratov in sestra je več, nego dni v tednu.«

Ta anekdota jasno kaže navdušenje Edvarda VII. za Francijo, kjer je tako rad prebival prav tako kakor njegov vnuk, sedanji kralj Edvard VIII. Leta 1870. ko takratnemu Waleškemu princu še ni bilo 30 let, je povzročil s svojo odkritosrčnostjo majhen diplomatski zapletljaj. Na večerji pri avstrijskem poslaniku v Londonu grofu Apponyiu je Edvard izjavil, da bi se morala Avstrija po svojem porazu leta 1866, zvezati s Francijo, da bi v bodoči vojni pomagala Prusijo. 30 let pozneje, ko je postal cesar in kralj, je odpotoval na Dunaj, da bi napel tam vse sile in pripravil Franca Jožefa I. do tega, da bi razbil trozvezo, kar naj bi preprečilo novo vojno, ki jo je v duhu že videl. Zanj je bil sovražnik evropskega miru na vzhodu, v deželi korporalstva Friedricha Velikega. Pri cesarju Francu Jožefu pa ni našel razumevanja. Svetovna vojna je izbruhnila po njegovi smrti in njegov vnuk se je je udeležil kot mlad častnik.

A sedanji kralj Edvard VIII? Tudi on kot Waleški princ nikoli ni skrival svojih čustev. Veliko pozornost in odmev v inozemskem in angleškem tisku je vzbudila njegova izjava ob začetku italijansko-abesinskega konflikta in v takratni napetosti med Francijo in Italijo. Ljubim Francijo in Italijo kakor dve sestri, je dejal. Ali je pa kraljica Viktorija razumela svojega najstarejšega sina? Nikakor ne! Njegov način, kako je z lahkoto obravnaval tudi najtežje probleme, se je neprijetno dojmil skrbne in pedantične vladarice, ki ga ni mogla razumeti. Kot deček je bil v šoli vihrav in kakor njegov slavni prednik Jurij III., pod čigar vlado je Napoleon I. izgubil oblast na morju, je vpraševal svoje profesorje: »Čemu je pa to potrebno? Moj bog, čemu zopet to?« Kraljica, ki je vztrajala na tem, da bi gladko obvladal latinščino in grščino, je bila često nestrpna.

Največ skrbi ji je delala izbira princese, ki bi mogla njenega sina trajno navezati nase. Končno, med bivanjem v Nemčiji, se je odločila za mlado, lepo, elegantno in veselo princeso Aleksandro, hčerko danskega kralja Kristijana IX., ki je ostala do svoje smrti leta 1925 enako sloka, elegantna in vesela. Toda niti ona ni znala trajno navezati nase kralja in morda je bilo tudi to celo bolje za interese sveta. Vloga Edvarda VII., ki ostane eden največjih diplomatov med kralji, je zahtevala popolno neodvisnost in proste roke.

Kralj Edvard VII. je bil osebno izredno simpatičen. Po vsej Evropi je vodil svoj dvor, prišel je v stik z najuglednejšimi osebnotmi tujih vlad in vsi so bili njegovi prijatelji. Na videz je potoval za zabavo in razvedrilo, v resnici je bilo pa njegovo potovanje zelo plodonosno. Stara kraljica Viktorija, ki ga je vedno manj razumela, je neprestano vzdihovala: »Vse dni se ukvarjam z javnimi posli, moj sin se pa samo zabava, a vendar je on tisti, ki ga ima ljudstvo rado in ki ga ljubijo tudi narodi Evrope.«

Sedanji kralj Edvard VIII. je prav tako, če ne še bolj popularen in priljubljen, pa ne samo v Angliji temveč tudi drugod po svetu, posebno še v Franciji. V svetovni vojni, ko se je kot angleški prestolonaslednik mudil na francoskem bojišču, si je pridobil srca vseh Francozov, poznejе mu je pa sportna žilavost — kralj Edvard VIII. je tudi edini kralj pilot — pridobila simpatije za sport navdušene mladine in njegova družabna uglajenost, neprisiljenost je napravila iz njega »pravljičnega princa«, kakor je bil tudi njegov ded. Edvard VIII. je bil izmed svojih bratov najbolj v stalnem kontaktu z ljudstvom. Rad je zahajal v delavske okraje, često so ga videli, kako večerja v skromni londonski restavraciji ali pleše na ljudskih veselicah. Tudi njegova mati, sedanja kraljica vdova, lahko z vso pravico ponovi besede kraljice Viktorije »Mojega sina narod ljubi.« Toda ena skrb jo teži — še vedno se ni našla nobena princesa, za katero bi se vnelo srce pravega vnuka Edvarda VII. Zato pa ima angleški imperij po dolgem času izredno priljubljenega vladarja, ki bo ostal kljub kraljivski kroni v stotisočih src »pravljični princ«.

Vrtoglava lepotica

V razmeroma kratkem času je 26 let stara ameriška lepotica, zmagovalka na lepotni konkurenci leta 1927., že osmič izpremenila svoj priimek, ker se je poročila z angleškim lordom Arthurom Gould-Porterom. Pred dobrim letom, ko se je ločila od svojega sedmega moža, je izjavila, da ne bo nikoli več prodala svoje svobode možu. Kmalu je pa izpremenila svoje naziranje in spoznala, da ženski brez opore močnega moža ni dobro na svetu. Ženitno pogodbo je podpisala vrtoglava kraljica lepote z vsemi sedmimi imeni svojih prejšnjih mož, Virginia Obershiner, Patterson, Stark, Seeger, Gilbert, Khan, Cogswelle, pripisala je pa še ime in priimek svojega osmega moža, tako da je moral njen podpis imponirati uradnikom.

Izmed vseh zakonov vihrave in vrtoglave Virginije je bil najdaljši prvi, ki je trajal eno leto in 12 dni. Najkrajša je bila tretja zakonska zveza, saj je prenehala že čez tri tedne. Težko je uganiti, kako dolgo bo trajala osma zakonska zveza »iz ljubezni in spoštovanja«. Zelo verjetno je pa, da ne bo zadnja iz že znamenite serije antropoloških poskusov kronane lepotice.

Gledanje na daljavo

Z gledanjem na daljavo zaenkrat menda še ne bo nič, ker se je izkazalo, da samo obleka iz umetne svile jamči nastopajočim, da se ne prikažejo gledalcem nagi. V Parizu delajo na pobudo poštnega ministrstva poskuse z gledanjem na daljavo, ki vzbujajo veliko zanimanje. Toda večina je bridko razočarana, kajti namestu pričakovanega platna kakor smo ga vajeni v kinu, se jim pokaže ploščica 13 x 21 cm, na kateri težko kaj razločijo. Gledalci pa seveda ne slutijo, koliko časa in truda morajo žrtvovati sodelujoči umetniki. Močna luč, potrebna za pošiljanje slik na daljavo, segreje sobo do 58° in zato so morali napraviti hladilnico, ki potisne neznosno vročino na 38°.

Tudi tehnika prenašanja barv je šele v povojih. Doslej je znano samo toliko, da morajo biti ustnice nastopajočih umetnikov črno pobarvane, da dobe na sliki vsaj malo rdeče ali rdečkaste barve, obraz mora biti pa zelen, da je na sliki bel. Treba bo še mnogo dela in poskusov, predno bodo doseženi v gledanju na daljavo prvi praktični uspehi. Ljudje so pa seveda silno radovedni, zlasti če gre za tako važno novost in radi bi imeli vse naenkrat.

Svengali v Ljubljani

Ljubljana, 29. januarja.

Odker je zadnjič gostoval pri nas pred leti, se je v svoji stroki tako izpopolnil, da se je uvrsil med njene prave veličine. Kritika setovnih listov ga označuje za človeka nadnaravne moči in volje in jasnovidca, čigar oči premagajo še tako močno voljo in živce. Na svojih potovanjih je z največjim uspehom sodeloval pri razkritjih mnogih zločinov, ki so bili v kriminalni kroniki označeni za »nepojasnjene«. Njegovi eksperimenti so se vsakokrat posrečilo v polni meri ter dosegli presenetljive rezultate.

Njegov program, s katerim bo nastopil v Ljubljani v prostorih **Elitnega kina Matice**, je zelo pester in skoraj vsaka točka bo zvezana s kako šalo. Poleg resnih zadev bo torej tudi dovolj takih, ki vzbujajo smeh in se bo naše občinstvo ob njegovem nastopu sijajno zabavalo. Prva sezansa bo v petek 31. t. m. ob četrt na 22. in bo trajala celi dve uri tako, da bo izpopolnila program. Vstopnice se bodo dobile že dan prej pri blagajni Elitnega kina Matice.

Neumnost še živi

Tujec: Ej, očka, tu pri vas neumnost še ni izumrla, kaj ne da ne?

Kmet: Seveda ni, saj tujci še vedno radi hodijo skozi našo vas.

LION FEUCHTWANGER: 141

Žid Süss

Roman

Ko je bil zopet sam, je mrmral, se smehljal in kimal z glavo. Mislil je na Michaelo. Ta mila, vrtoglava žena! Čutil se je slabega, nič ga ni težilo, bil je prijetno utrujen. Bilo mu je kakor bolniku, ki se počuti dobro v postelji in ki čuti bližajoče se ozdravljenje. Tako je sedel na deskah in zrl predse. Naenkrat, povsem nepričakovano, je prišel k njemu njegov otrok in spregovoril z njim. Bil je mnogo manjši in mlajši, bil je majhen kakor lutka. Sedel mu je na ramo, nežno ga je vlekel za brke in govoril: Neumni oče! Neumni oče! Ostala je pri njem dobre pol ure. Govorila je tudi toda samo o malenkostih, govorila je z resnim otroškim obrazom o tulipanih, o razlagi nekega odstavka v »Pesmi, pesmi«, o podlogi svojega novega krila. Po njenem odhodu je Süss globoko dihal kakor speči človek z napol odprtimi usti, bil je ves blažen. Tako jo je poprej klical, a nje ni bilo. Klical jo je z divjimi, strastnimi, brezglavimi dejanji, daroval ji je krasno, neizmerno žrtev, ona pa ni prišla. Kako neumen je bil! Bila je tako majhna, tako majhno, nežno bitje je bila! Le kaj naj bi počela z njegovimi velikimi, krasnimi, sijajnimi žrtvami? Toda zdaj, ko se je bil že pomiril in opustil vse nade, da jo bo še kdaj videl zdaj je naenkrat prišla, in to je bil velik osrečujoč dar. Izprehajal se je po celici svojih pet in pol korakov in celica je postala naenkrat bogata, polna in široka kakor svet. Pretegnil je ramena in se zasmejal mladostno, glasno in srčno tako, da se je paznik zunaj na hodniku ustrašil in pogledal v celico.

13

Major Glaser je sporočil Süssu, naj se pripravi, češ, da bo moral zgodaj zjutraj v Stuttgart. Major Glaser je vedel, da pojde žid v Stuttgart zato, da mu prečitajo smrtno obsodbo, ni pa imel povelja povedati mu to in tudi ni smatral tega za potrebno. Süss, ki je še čutil osrečujoči vpliv Naeminih besed, je pomislil, da pojde domov, da ga hočejo izpustiti iz ječe.

Bil je trdno prepričan, da si ne bodo upali seči mu po življenju proti jasnemu besedilu zakona. Dejal je v dobrodušni šali, v židani volji, da bo morda imel na poti lepo vreme in vpraša! je poveljnika, strastnega nosljača, ali mu sme poslati za spomin tabatiero? Major je njegovo radodarnost hladno odklonil. Dovolil mu je pa, ne da bi skušal prikriti nasmeh na trdnem obrazu, da je smel vzeti na pot praznični suknjič. Tudi vpričo paznika je govoril Süss z velikim navdušenjem in radostjo o povratku in svobodi in strmečemu možu, ki ni vedel, kaj storiti, je dal nakazilo za bogato napitnino.

Ko je legel zvečer na deske, je čutil veliko olajšanje in blaženost. Odpotuje kam v tujino, k jezeru ali k morju, v majhno tiho gnezdo, kjer bo živel mirno in skromno. Seboj vzame samo nekaj knjig ali pa še tega ne. In kmalu se izgubi med ljudmi tiho in lahko, ostane samo prazen, glasen odmev njegovega življenja in dejanj, ki bo povsem skrivljen, v katerem bodo vse njegove sončne in senčne strani izpremenjene tako, da ih ne bo mogoče spoznati. Pa tudi njegovo ime izgubi kmalu svoj pomen, da ostane samo nekaj črk brez vsebine. Slednjič izginejo tudi te, potem pa nastane velika, čista tišina, končno bo pa samo še vzvišenost in nežno sijanje v višjem svetu.

Drugo jutro — bil je mrzel, solnčen dan — je krenil Süss zelo zgodaj na pot. Peljal se je v odprti kočiji, čeprav je bila zima. Tiščal se je slaboten in vesel zadaj na sedežu, kraj njega je sedel paznik, nasproti drugi. Močna straža na obeh straneh kočije, spredaj in zadaj. Hotel je govoriti s svojimi spremljevalci, toda le-tem je bilo strogo zapovedano, naj ne odgovarjajo. To ga ni jezilo. Naslonjen nazaj je globoko vdihaval, požiral, opazoval in okušal po tolikih mesecih čist, svoboden, božajoč božji zrak. Pogled, ki ga ne zapirajo več štiri stene tesne celice — kolika blaženost! Drevesa, povsod bela snežna odeja. Sirno, belo polje, mehko in nežno spojeno z obzorjem. Širni svet, krasni blesteči, čisti, širni svet. Zrak! Svobodni, mil zrak! Bil mu je premočan, kajti v ječi se ga je bil odvadil, čutil je veliko utrujenost, izčrpanost in oslabelost, toda bil je srečen. Odpel si je z zlatom obšiti suknjič in zeleni, z zlatom obrobljeni telovnik pod njim. Noge v rjavih hlačah so se mu tresle in bolele so ga. Odložil je žametasti klobuk in lasuljo, ki mu je slabo pristojala na zanemarjenih laseh in vetrič mu je med hitro vožnjo božal sive lase.

Toda v Stuttgartu se je gnetila pred vrati množica v napetem pričakovanju. Tulili so in kričali, ko se je prikazala kočija, obmetavali so jo s kamenjem in blatom. Navalili so na žida, ga potegnili iz kočije, suvali sem in tja in mu pulili sivo brado. Žene so dvigale otroke: Poglejte! To je on, ta podlež, Juda, morilec, smrdljivi žid! Mehki rdeči suknjič so mu raztrgali, krasen žametasti klobuk poteptali v blato. Gosti iz »Modrega kozla« so zatrjevali z obžalujočim, sentimentalnim zadoščenjem: To bi bil moral dočakati pokojni slaščičar Benz! Le z največjim trudom se je posrečilo eskorti iztrgati žida razjarjeni množici. Zdaj je sedel v kočiji ves zasopel, pepelasti obraz je imel razpraskan, zmes sline in krvi mu je počasi tekla po skuštrani bradi. Vojaki okrog njega so držali roke na sabljah in se grozeče obračali proti množici.

Hrušč in trušč sta prodirala v veliko sobo, kjer je ležala Magdalena Sibyla na porodu otroka Immanuela Riegerja. Ekspeditni svetnik je želel, da bi porodila na kmetih v svojem krasnem gradiču Würtigheimu. Ker je pa hotela ostati v mestu, ne da bi povedala zakaj, se je uklonil. Zdaj je ležala v porodnih krčih. Klepetava, uslužna babica se je pridno sukala okrog nje, ekspeditni svetnik je pa hodil bled in prepoten sem in tja. Čeprav se je zdela široka in čeprav je babica mislila, da bo lahko rodila, ni bil porod tako lahak. Ležala je, kričala, se premetavala in težko dihala. Zdaj je nastal trenutek olajšanja. Drhtela je vsa skrušena, bleda in oblita s potom in po vsem telesu jo je mrazilo. V tišini se je začulo tuljenje množice. Čisto jasno se je slišala popevka: »Žid mora viseti!« Espeditni svetnik si je mel roke. Dobro znamenje, je mrmral sam pri sebi, da se rodi otrok v znamenju pravičnosti. Žena se je pa ozrla sovražno na svojega koščenega, neznatnega moža in tiho, brez okraskov, vroče in strastno je molila: O moj bog v nebesih! Naj ne bo tak, kakršen je ta-le tu! Dobri bog, odrekel si mi toliko, daj mi vsaj to, da moj otrok ne bo tak, kakor je ta-le tu.

Urejuje Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jezeršek. — Za upravo in inseratni del lista Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.